

Suvestinė redakcija nuo 2001-03-30 iki 2008-07-30

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1996, Nr. [39-961](#); Žin. 1996, Nr. [45-0](#), i. k. 0961010ISTA001-1274

LIETUVOS RESPUBLIKOS KOMERCINIO ARBITRAŽO Į S T A T Y M A S

1996 m. balandžio 2 d. Nr. I-1274
Vilnius

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo reguliuojami santykiai

1. Šis įstatymas reguliuoja teisinius santykius, susijusius su šalių susitarimu arbitražo tvarka spręsti iškilusius ar galinčius iškilti ginčus, taip pat su ginčų nagrinėjimu, arbitražo sprendimų priėmimu bei vykdymu, Lietuvos Respublikos teismų įgaliojimais arbitražo srityje, ir kitus su arbitražu susijusius santykius.

2. Įstatymas taikomas neatsižvelgiant į ginčo šalių pilietybę ar nacionalinę priklausomybę, taip pat į tai, ar arbitražo procesą organizuoja nuolatinė arbitražo institucija, ar ne:

1) arbitražui, jeigu arbitražo vieta yra Lietuvos Respublikos teritorijoje;

2) atskiriems procesiniams veiksams, jeigu procesiniai veiksmai atliekami Lietuvos Respublikos teritorijoje.

3. Šio įstatymo 10, 12, 39 ir 40 straipsniai taikomi neatsižvelgiant į tai, kurioje valstybėje yra arbitražo vieta.

4. Jeigu Lietuvos Respublikos sudarytos tarptautinės sutartys nustato kitokias taisykles nei šis įstatymas, taikomos tarptautinių sutarčių taisyklės.

2 straipsnis. Sąvokos ir jų aiškinimas

Šiame įstatyme:

arbitras – fizinis asmuo, ginčo šalių, jų susitarimu arba įstatymo nustatyta tvarka išrinktas ar paskirtas ginčui spręsti;

arbitražas – ginčo sprendimo būdas, kai fiziniai ar juridiniai asmenys, remdamiesi savo susitarimu, tarpusavio ginčui spręsti kreipiasi ar įsipareigoja kreiptis ne į valstybės teismą, o į jų susitarimu pasirinktą arba įstatymo nustatyta tvarka paskirtą trečiąjį asmenį ar asmenis;

institucinis arbitražas – arbitražas, kai šalių susitarimu ginčo sprendimą organizuoja, jį aptarnauja bei kitus šalių susitarimu suteiktus įgaliojimus vykdo nuolatinė arbitražo institucija;

ad hoc arbitražas – arbitražas, kai šalių susitarimu ginčo sprendimo procedūros neorganizuoja nuolatinė arbitražo institucija;

arbitražo pirmininkas – asmuo, institucinio arbitražo statuto nustatyta tvarka paskirtas organizuoti arbitražo veiklą ir atlikti jo administravimo bei šio įstatymo jam priskirtas funkcijas;

arbitražinis teismas – nustatyta tvarka paskirti visi (vienas ar keli) arbitrai, įgavę teisę spręsti šalių ginčą;

arbitražinės procedūros reglamentas (taisyklės) – taisyklių sąvadas, kuriuo vadovaujamosi nagrinėjant ir sprendžiant komercinius ginčus;

komercinis ginčas – šalių nesutarimas, kilęs iš sutartinių ar nesutartinių teisinių santykių, išskyrus ginčus, kurių pagal įstatymą negalima perduoti arbitražui;

tarpininkas – asmuo, kuriam šalių susitarimu pavedama išspręsti komercinį ginčą nesikreipiant į arbitražą ar teismą;

tarpininkavimo (taikinimo) procedūros reglamentas (taisyklės) – taisyklių sąvadas, kuriuo vadovaujamosi atliekant ikiarbitražinio tarpininkavimo ir ginčo šalių taikinimo procedūrą;

teismas – valstybės teisminės sistemos institucija, atliekanti arbitražinio proceso priežiūros funkciją;

tarptautinis komercinis arbitražas – arbitražas, atitinkantis šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytus požymius;

nacionalinis komercinis arbitražas – arbitražas, kurio metu sprendžiami ginčai tarp Lietuvos Respublikos ūkio subjektų, išskyrus ginčus, numatytus šio įstatymo 4 straipsnyje.

3 straipsnis. Nuolatinės arbitražo institucijos

1. Lietuvos Respublikos visuomeninės organizacijos, atstovaujančios Lietuvos gamybos, verslo ir teisinės veiklos ūkio subjektams, gali steigti atskirus juridinius asmenis (nuolatinės arbitražo institucijas), kurių nuolatinė funkcija būtų organizuoti ir aptarnauti arbitražą (pvz., pranešimų, dokumentų persiuntimas, patalpų suteikimas ir pan.) bei vykdyti kitas šalių suteiktas funkcijas.

2. Šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytų nuolatinių arbitražo institucijų steigimo ir valdymo tvarkos, atstovavimo ir atsakomybės klausimai sprendžiami įstatymų nustatyta tvarka. Nuolatinės arbitražo institucijos steigėjų parengtą ir patvirtintą statutą registruoja Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija.

3. Nuolatinėms arbitražo institucijoms draudžiama spręsti ginčus arbitražu ar daryti kokią nors įtaką ginčo nagrinėjimui, arbitražo eigai, arbitražiniam teismui ar arbitrams, išskyrus nuolatinės arbitražo institucijos patarimus arbitražiniam teismui dėl arbitražo sprendimo formos norint palengvinti jo įvykdymą. Nuolatinė arbitražo institucija arbitražo procese turi tik tas teises, kurias ginčo šalys jai suteikė savo susitarimu.

4. Nuolatinių arbitražo institucijų patvirtintos arbitražo taisyklės (reglamentai) turi susitarimo tarp šalių teisinę reikšmę tik tuo atveju, jei šalys arbitražiniu susitarimu nutarė jas taikyti.

5. Nuolatinės arbitražo institucijos negali atsisakyti atlikti savo funkcijų, jeigu apie savo veiklą jos yra paskelbusios viešai ir ginčo šalys sumoka jų nustatytas rinkliavas.

4 straipsnis. Atvejai, kai komercinis arbitražas pripažįstamas tarptautiniu

1. Arbitražas yra tarptautinis, jeigu:

1) ginčo šalių komercinės įmonės sudarant arbitražinį susitarimą buvo skirtingose valstybėse;

2) arbitražo vieta, jeigu ji nurodyta arbitražiniame susitarime ar aptarta koku nors kitu jį atitinkančiu būdu, yra už valstybės, kurioje šalys turi savo komercinių įmonių, ribų;

3) vieta, kurioje turi būti įvykdyta didelė dalis prievolių, kylančių iš šalių komercinių santykių, yra už valstybės, kurioje šalys turi savo komercinių įmonių, ribų;

4) vieta, labiausiai susijusi su ginčo dalyku, yra už valstybės, kurioje šalys turi savo komercinių įmonių, ribų;

5) šalys susitarė, kad arbitražinio susitarimo dalykas yra susijęs daugiau nei su viena valstybe;

6) viena ar abi ginčo šalys yra Lietuvos ūkio subjektai, į kuriuos investuotas užsienio kapitalas.

2. Šio straipsnio pirmosios dalies 1 punkte nurodytu atveju:

1) jeigu šalis turi daugiau kaip vieną komercinę įmonę, tai komercine laikoma ta įmonė, kuri daugiausia susijusi su arbitražiniu susitarimu;

2) jeigu šalis neturi komercinės įmonės, tai ja laikoma šalies nuolatinė gyvenamoji vieta.

5 straipsnis. Rašytinių pranešimų gavimas

Jeigu šalys nesusitaria kitaip, tai laikoma:

1) kad bet koks rašytinis pranešimas yra gautas, jeigu jis adresatui įteiktas asmeniškai, pristatytas į jo komercinę įmonę ar gyvenamąją vietą arba pagal nurodytą pašto adresą. Jeigu neįmanoma nustatyti nė vienos iš aukščiau išvardytų vietų, laikoma, kad rašytinis pranešimas yra gautas, jeigu jis yra išsiųstas registruotu laišku ar kita priemone, kurioje užfiksuotas faktas, kad

pranešimas perduotas į paskutinę žinomą adresato komercijos įmonę, gyvenamąją vietą arba pagal pašto adresą;

2) kad pranešimas yra gautas tą dieną, kada jis įteiktas.

6 straipsnis. Teisės į prieštaravimą atsisakymas

Jeigu šalis, žinodama, kad bet kokia šio įstatymo nuostata, kurios šalys gali atsisakyti, arba koks nors arbitražinio susitarimo reikalavimas nevykdomi, dalyvauja arbitražiniame nagrinėjime, tuojau pat nepareikšdama be pateisinamos priežasties savo nesutikimo, arba jeigu ji nepareiškia savo prieštaravimo per tam skirtą terminą, jei toks nustatytas, laikoma, kad ji atsisako savo teisės į prieštaravimą.

7 straipsnis. Arbitražinio teismo nepriklausomumas

Arbitražinis teismas, spręsdamas šiame įstatyme reglamentuojamus klausimus, yra nepriklausomas. Valstybės teismas negali kištis į jo veiklą, išskyrus šio įstatymo numatytus atvejus.

8 straipsnis. Teismo ir arbitražo pirmininko funkcijos

1. Funkcijas, numatytas šio įstatymo 20, 30 ir 38 straipsniuose, atlieka arbitražinio teismo vietos apylinkės teismas.

2. Funkcijas, numatytas šio įstatymo 37, 39 ir 40 straipsniuose, atlieka Lietuvos apeliacinis teismas.

3. Funkcijas, numatytas šio įstatymo 14 straipsnio ketvirtojoje, penktojoje, šeštojoje ir septintojoje dalyse, 16 straipsnio trečiojoje dalyje, 17 straipsnio pirmojoje dalyje ir 19 straipsnio trečiojoje dalyje, atlieka arbitražo pirmininkas.

II SKYRIUS ARBITRAŽINIS SUSITARIMAS

9 straipsnis. Arbitražinis susitarimas ir jo forma

1. Arbitražinis susitarimas – tai šalių susitarimas perduoti spręsti arbitražiniam teismui visus ar tam tikrus ginčus, kilusius ar galinčius kilti tarp jų dėl kokių nors konkrečių sutartinių ar kitokių teisinių santykių, kurie gali būti arbitražinio nagrinėjimo dalykas. Arbitražinis susitarimas gali būti įformintas kaip arbitražinė išlyga, įrašyta sutartyje, arba kaip šalių sudaryta atskira sutartis.

2. Arbitražinis susitarimas sudaromas raštu ir laikomas sudarytu, jeigu:

1) įformintas bendru šalių pasirašytu dokumentu; arba

2) sudarytas šalims apsikeičiant raštais, telegramomis, telefakais ar kitais dokumentais, kuriuose fiksuojamas tokio susitarimo sudarymo faktas; arba

3) šalys apsikeičia ieškininiu pareiškimu ir atsiliepimu į ieškinį, kuriuose viena iš šalių tvirtina, o kita šalis neneigia, kad tarp jų sudarytas arbitražinis susitarimas, arba yra kitokių rašytinių įrodymų, kad šalys yra sudariusios ar pripažįsta arbitražinį susitarimą.

3. Nuoroda šalių sudarytoje sutartyje į dokumentą, kuriame yra arbitražinė išlyga, laikoma arbitražiniu susitarimu, jei sutartis sudaryta rašytine forma, o ta nuoroda yra neatsiejama šios sutarties dalis.

10 straipsnis. Arbitražinis susitarimas ir teisminis jo pripažinimas

Teismas, gavęs ieškininį pareiškimą klausimu, dėl kurio šalys yra sudariusios šio įstatymo 9 straipsnyje nustatytos formos arbitražinį susitarimą, bet kurios iš šalių reikalavimu atsisako jį priimti. Arbitražinis susitarimas gali būti pripažintas negaliojančiu vienos iš šalių reikalavimu, bendrais sandorių pripažinimo negaliojančiais pagrindais, taip pat nustatčius, jog yra pažeisti šio įstatymo 9 ir 11 straipsnių reikalavimai.

11 straipsnis. Ginčai, kurie negali būti perduoti arbitražui

1. Arbitražui negali būti perduoti ginčai, kylantys iš konstitucinių, darbo, šeimos, administracinių teisinių santykių, taip pat ginčai, susiję su konkurencija, patentais, prekių ir paslaugų ženklais, bankrotu, bei ginčai, kylantys iš vartojimo sutarčių.

2. Arbitražui negali būti perduoti ginčai, jeigu viena iš šalių yra valstybės ar savivaldybės įmonė, taip pat valstybės ar savivaldybės įstaiga ar organizacija, išskyrus Lietuvos banką, jeigu tokiame susitarime nebuvo gautas išankstinis šios įmonės, įstaigos ar organizacijos steigėjo sutikimas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-210](#), 2001-03-13, Žin., 2001, Nr. 28-894 (2001-03-30), i. k. 1011010ISTA00IX-210

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota valstybės institucija bendra tvarka gali sudaryti arbitražinį susitarimą dėl ginčų, susijusių su Vyriausybės ar jos įgaliotos valstybės institucijos sudarytomis komercinėmis ir ūkinėmis sutartimis.

12 straipsnis. Arbitražinis susitarimas ir teisminis ieškinio užtikrinimas

Šalies kreipimasis į teismą iki arbitražinio nagrinėjimo pradžios arba jo metu prašant imtis priemonių ieškiniui užtikrinti ir teismo nutartis dėl tokių priemonių taikymo nėra nesuderinama su arbitražiniu susitarimu.

III SKYRIUS ARBITRAŽINIO TEISMO SUDARYMAS

13 straipsnis. Arbitrų skaičius

1. Šalys gali savo nuožiūra nustatyti arbitrų skaičių.
2. Jei šalys nenustato arbitrų skaičiaus, skiriami trys arbitrai.
3. Visais atvejais arbitrų skaičius turi būti nelyginis.

14 straipsnis. Arbitrų skyrimas

1. Arbitru gali būti paskirtas bet koks veiksnus fizinis asmuo, nepaisant jo pilietybės, jei šalys nesusitaria kitaip. Visais atvejais reikalingas asmens sutikimas būti arbitru.

2. Asmenys, kuriems Lietuvos Respublikos įstatymai draudžia dirbti kitą apmokamą darbą, negali verstis nuolatine arbitravimo praktika, taip pat imti atlyginimo (išskyrus proceso išlaidas) už arbitravimą. Ši taisyklė netaikoma advokatams ir jų padėjėjams.

3. Šalys gali savo nuožiūra susitarti dėl arbitro ar arbitrų skyrimo tvarkos, laikydamosi šio straipsnio penktosios ir šeštosios dalių reikalavimų.

4. Jeigu šalys nesusitaria kitaip, tai:

1) kai arbitražinis teismas sudaromas iš trijų arbitrų, kiekviena šalis skiria po vieną arbitrą, o šie du skiria trečiąjį arbitrą;

2) kai arbitražinis teismas sudaromas iš vieno arbitro ir šalys negali susitarti dėl jo paskyrimo, arbitrą bet kurios iš šalių prašymu paskiria arbitražo pirmininkas;

3) jei viena iš šalių nepaskiria arbitro per 30 dienų nuo to momento, kai gavo atitinkamą kitos šalies prašymą, arba du šalių paskirti arbitrai per 30 dienų nuo jų paskyrimo nesusitarė dėl trečiojo arbitro skyrimo, tai bet kurios iš šalių prašymu arbitrą paskiria arbitražo pirmininkas.

5. Jeigu šalims suderinus arbitrų skyrimo procedūrą:

1) viena iš jų nesilaiko šios procedūros taisyklių; arba

2) šalys arba du jų paskirti arbitrai negali pagal šalių patvirtintą procedūrą susitarti dėl arbitro paskyrimo; arba

3) tretieji asmenys nevykdo kokių nors procedūros funkcijų, susijusių su arbitro skyrimu, – tai bet kuri iš šalių gali kreiptis į arbitražo pirmininką su prašymu imtis reikiamų priemonių arbitru paskirti, jei šalių susitarimu nustatyta arbitrų skyrimo tvarka nenumato kitų arbitrų paskyrimo būdų.

6. Arbitražo pirmininko sprendimai, priskirti jo kompetencijai pagal šio straipsnio trečiąją ir ketvirtąją dalis, yra galutiniai ir neskundžiami.

7. Arbitražo pirmininkas, skirdamas arbitrą ar arbitrus, turi atsižvelgti į šalių susitarimu arbitrai nustatytus kvalifikacijos reikalavimus, taip pat aplinkybes, užtikrinančias arbitro nepriklausomumą ir nešališkumą.

8. Kai arbitražas yra tarptautinis ir arbitražinis teismas sudaromas iš vieno arbitro arba kai skiriamas trečiasis arbitras, pageidautina, kad jais būtų skiriami ne ginčo šalių valstybių piliečiai.

15 straipsnis. Arbitro nušalinimo pagrindai

1. Kai kreipiamasi į bet kurį asmenį dėl jo galimo skyrimo arbitru, pastarasis turi pranešti šalims apie visas aplinkybes, galinčias kelti abejonių dėl jo nepriklausomumo ar nešališkumo. Pranešti apie tokias aplinkybes jis privalo ir po paskyrimo ar arbitražinio nagrinėjimo metu, jeigu to nepadarė anksčiau.

2. Apie nušalinimą arbitrai gali būti pareikšta tik tada, kai yra šios aplinkybės, keliančios abejonių dėl jo nepriklausomumo ar nešališkumo:

1) arbitras yra tarnybiškai ar kitaip nuo vienos iš šalių priklausomas;
2) yra vienos iš šalių giminaitis;
3) yra tiesiogiai ar netiesiogiai suinteresuotas bylos baigtimi vienos kurios nors šalies naudai;

4) dalyvavo iktarbitražinio tarpininkavimo procedūroje;

5) yra kitokių aplinkybių, kurios kelia abejonių dėl jo nešališkumo.

3. Apie nušalinimą arbitrai taip pat gali būti pareikšta, jei paaiškėja, kad jis neturi šalių susitarime aptartos kvalifikacijos.

4. Apie nušalinimą arbitrai, kurių šalis paskyrė pati arba kartu su kita šalimi, gali būti pareikšta tik dėl tokių aplinkybių, kurias ji sužinojo po jo paskyrimo.

16 straipsnis. Arbitro nušalinimo tvarka

1. Šalys gali susitarti dėl arbitro nušalinimo tvarkos, laikydamosi šio straipsnio trečiosios dalies reikalavimų.

2. Kai nesusitariama dėl arbitro nušalinimo tvarkos, šalis, norinti pareikšti arbitrai apie nušalinimą, turi per 15 dienų nuo to momento, kai sužinojo apie arbitražinio teismo sudarymą arba apie aplinkybes, nurodytas šio įstatymo 15 straipsnio antrojoje ir trečiojoje dalyse, pranešti raštu arbitražiniam teismui nušalinimo motyvus. Jei arbitras, kuriam pareikšta apie nušalinimą, nenusišalina pats arba kita šalis nesutinka su nušalinimu, nušalinimo klausimą sprendžia arbitražinis teismas.

3. Jei šalių susitarime arba šio straipsnio antrojoje dalyje nustatyta tvarka nušalinimas atmetamas, šalis, pareiškusi apie nušalinimą, gali per 30 dienų nuo pranešimo apie nušalinimo atmetimą gavimo dienos prašyti arbitražo pirmininką priimti galutinį sprendimą dėl nušalinimo. Arbitražo pirmininko sprendimas šiuo klausimu yra neskundžiamas. Kol tokį šalies prašymą svarsto arbitražo pirmininkas, arbitražinis teismas, įskaitant arbitrą, kuriam pareikšta apie nušalinimą, gali tęsti arbitražinį nagrinėjimą, tačiau sprendimas turi būti priimamas po to, kai arbitražo pirmininkas galutinai išsprendžia nušalinimo klausimą.

17 straipsnis. Arbitro įgaliojimų nutraukimas

1. Jeigu arbitras de jure arba de facto negali atlikti savo funkcijų ar be pateisinamų priežasčių vilkina jų atlikimą, jo įgaliojimai nutrūksta, kai jis pats atsistatydina arba šalys susitaria dėl jo atstatydinimo. Kai nesusitariama dėl arbitro įgaliojimų nutraukimo aukščiau nurodytais pagrindais, bet kuri iš šalių gali kreiptis į arbitražo pirmininką dėl šio klausimo išsprendimo. Arbitražo pirmininko sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

2. Arbitro atsistatydinimas arba jo įgaliojimų nutraukimas šalių susitarimu arba pagal šio straipsnio pirmąją dalį bei 16 straipsnio antrąją dalį nereiškia, kad pripažįstamas bet kuris iš pagrindų, nurodytų šiame straipsnyje arba 15 straipsnio antrojoje ir trečiojoje dalyse.

18 straipsnis. Kito arbitro paskyrimas

Jeigu arbitro įgaliojimai nutraukiami pagal šio įstatymo 16 ar 17 straipsnius arba jis pats dėl kokios nors kitos priežasties atsistatydina, taip pat jei jo įgaliojimai panaikinami šalių susitarimu ar kitais pagrindais, kitas arbitras skiriamas tokia pat tvarka, kaip buvo skiriamas keičiamasis arbitras.

IV SKYRIUS ARBITRAŽINIO TEISMO KOMPETENCIJA

19 straipsnis. Teisė priimti sprendimą dėl savo kompetencijos nagrinėti ginčą

1. Arbitražinis teismas turi teisę pats priimti sprendimą dėl savo kompetencijos nagrinėti ginčą, įskaitant ir tuos atvejus, kai kyla abejonių dėl arbitražinio susitarimo buvimo arba jo galiojimo. Tuo tikslu arbitražinė išlyga, kuri yra sutarties dalis, turi būti vertinama kaip atskiras susitarimas, nepriklausantis nuo kitų sutarties sąlygų. Arbitražinio teismo sprendimas dėl sutarties pripažinimo negaliojančia nereiškia ipso jure (savaiame) ir arbitražinės išlygos pripažinimo negaliojančia.

2. Šalies pareiškimas, kad arbitražinis teismas yra nekompetentingas spręsti ginčą, turi būti padarytas ne vėliau, nei pateikiamas prieštaravimas dėl ieškinio. Šalies dalyvavimas skiriant arbitražą neatima iš jos teisės padaryti tokį pareiškimą. Pareiškimas, kad arbitražinis teismas viršija savo kompetenciją, turi būti padarytas iš karto, kai arbitražinio nagrinėjimo metu iškeliamas klausimas, kuris, šalies nuomone, nepriskirtas arbitražinio teismo kompetencijai. Arbitražinis teismas gali priimti tokio pobūdžio pareiškimą ir vėliau, jei laikys pateikimo uždelsimą pateisinamu.

3. Nutartį dėl pareiškimo, nurodyto šio straipsnio antroje dalyje, arbitražinis teismas gali priimti kaip išankstinio pobūdžio sprendimą arba kaip sprendimą, priimtą dėl ginčo esmės. Jei arbitražinis teismas priima nutartį dėl minėto pareiškimo kaip išankstinio pobūdžio sprendimą ir nutartyje patvirtina savo kompetenciją nagrinėti ginčą, bet kuri šalis gali per 30 dienų nuo pranešimo apie šią nutartį gavimo dienos prašyti arbitražo pirmininką priimti dėl jos savo sprendimą. Arbitražo pirmininko sprendimas šiuo klausimu yra galutinis. Kol šalies prašymas nagrinėjamas, arbitražinis teismas gali tęsti savo darbą, tačiau nepriima galutinio sprendimo dėl ginčo esmės.

20 straipsnis. Arbitražinio teismo įgaliojimai dėl ieškinio užtikrinimo

Jei šalys nesusitarė kitaip, arbitražinis teismas gali bet kurios iš jų prašymu įpareigoti kitą šalį sumokėti atitinkamą piniginių užstatą ieškiniui užtikrinti. Arbitražinis teismas gali bet kurios iš ginčo šalių prašymu kreiptis į arbitražinio teismo vietos apylinkės teismą dėl ieškinio užtikrinimo, jeigu šalių susitarimas nenumato ko kita.

V SKYRIUS ARBITRAŽINIS NAGRINĖJIMAS

21 straipsnis. Šalių lygybė

Ginčo šalių procesinės teisės arbitražiniame teisme yra lygios. Kiekvienai iš jų turi būti sudarytos vienodos galimybės savo reikalavimams ar prieštaravimams pagrįsti.

22 straipsnis. Arbitražinio nagrinėjimo tvarkos nustatymas

1. Vadovaudamasi šio įstatymo nuostatomis, šalys gali susitarti dėl tvarkos, kuri bus taikoma nagrinėjant jų ginčą arbitražiniame teisme.

2. Jei nėra šalių susitarimo dėl ginčo nagrinėjimo tvarkos, arbitražinis teismas, laikydamasis šio įstatymo nuostatų, gali nagrinėti jį tokia tvarka, kokią laiko tinkama. Įgaliojimai, suteikti arbitražiniam teismui, apima jo teisę nustatyti bet kokių įrodymų leistinumą, liečiamumą, svarbumą ir svarumą.

23 straipsnis. Arbitražinio nagrinėjimo vieta

1. Šalys gali susitarti dėl arbitražinio nagrinėjimo vietos. Jei tokio susitarimo nėra, arbitražinio nagrinėjimo vietą nustato arbitražinis teismas, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes ir patogumą šalims.

2. Arbitražinis teismas gali, jeigu šalys nesusitaria kitaip, susirinkti bet kokioje vietoje, kurią laiko tinkama konsultuotis arbitrams, kurioje galima išklausti liudytojus, ekspertus ar šalis, apžiūrėti dokumentus, prekes ar kitokį turtą.

24 straipsnis. Arbitražinio nagrinėjimo pradžia

Jeigu šalys nesusitaria kitaip, arbitražinio nagrinėjimo procedūra laikoma pradėta tą dieną, kurią atsakovas gavo pranešimą dėl ieškinio perdavimo arbitražui nagrinėti.

25 straipsnis. Arbitražinio nagrinėjimo kalba

1. Nacionaliniame arbitraže byla nagrinėjama lietuvių kalba.

2. Tarptautinio arbitražo atveju šalys pačios gali susitarti dėl kalbos arba kalbų, kurios bus vartojamos arbitražinio nagrinėjimo metu. Jei nėra tokio susitarimo, kalbą nustato arbitražinis teismas. Šalių susitarimas ar arbitražinio teismo nutartis, jeigu juose nenustatyta kitaip, taikomi visiems rašytiniams šalies pareiškimams, arbitražinio nagrinėjimo posėdžiams, taip pat arbitražinio teismo sprendimams, nutartims arba kitokiems arbitražinio teismo priimtiems dokumentams.

3. Arbitražinis teismas gali pareikalauti, kad bet koks rašytinis įrodymas būtų išverstas į tą kalbą ar kalbas, dėl kurių vartojimo susitarė šalys arba kurias nustatė arbitražinis teismas.

26 straipsnis. Ieškininis pareiškimas ir dėl jo pareikšti prieštaravimai

1. Per šalių suderintą ar arbitražinio teismo nustatytą terminą ieškovas turi pranešti apie aplinkybes, kuriomis jis grindžia savo ieškininius reikalavimus, nurodyti klausimus, kurie turi būti išnagrinėti, ir savo keliamų reikalavimų patenkinimo apimtį, o atsakovas turi pateikti savo prieštaravimus dėl jam keliamų reikalavimų. Kartu šalys turi pateikti visus dokumentus, jų nuomone, susijusius su byla ar turinčius nuorodų į dokumentus ar kitus įrodymus, kuriuos jos pateiks vėliau.

2. Jeigu šalys nesusitaria kitaip, tai bet kuri iš jų arbitražinio nagrinėjimo metu gali pakeisti ar papildyti savo ieškininius reikalavimus ar prieštaravimus dėl ieškinio, išskyrus atvejus, kai arbitražinis teismas pripažįsta, jog netikslinga leisti padaryti tokius pakeitimus ar papildymus dėl pavėluoto jų pateikimo ar galimo bylos užvilkinimo.

27 straipsnis. Žodinis ir dokumentinis bylos nagrinėjimas

1. Laikydamasis bet kokio šalių susitarimo, arbitražinis teismas nagrinėja bylą išklausydamas žodinių šalių ginčą bei jų pateikiamus įrodymus arba tik pagal šalių pateiktus dokumentus ir kitą medžiagą. Tuo atveju, jei šalys susitaria, kad byla bus nagrinėjama be jų tiesioginio dalyvavimo, arbitražinis teismas tam tikrame dokumentinio bylos nagrinėjimo etape turi pereiti prie jos nagrinėjimo žodžiu, jeigu to reikalauja kuri nors iš ginčo šalių.

2. Apie bet kokį arbitražinio teismo posėdį, tiek skirtą bylai nagrinėti, tiek ir prekėms, kitam turtui ar dokumentams apžiūrėti, šalims turi būti pranešta iš anksto per paprastai tam reikalingą laiką.

3. Visi pareiškimai, dokumentai ar kita informacija, kuriuos viena iš šalių pateikia arbitražiniam teismui, turi būti perduoti kitai šaliai. Šalims taip pat turi būti perduotos visos ekspertų išvados ar kiti įrodomąją galią turintys dokumentai, kuriais arbitražinis teismas gali remtis priimdamas savo sprendimą.

28 straipsnis. Dokumentų nepateikimas ar šalių neatvykimas

1. Jei šalys nesusitaria kitaip, tada tais atvejais, kai nenurodę pateisinamų priežasčių:

1) ieškovas nepateikia ieškininio pareiškimo pagal šio įstatymo 26 straipsnio pirmosios dalies reikalavimus, – arbitražinis teismas nagrinėjimą nutraukia;

2) atsakovas nepateikia savo prieštaravimo pagal šio įstatymo 26 straipsnio pirmosios dalies reikalavimus, – arbitražinis teismas nagrinėjimą tęsia nelaikydamas to nepateikimo savaiminiu ieškovo reikalavimų pripažinimu;

3) bet kuri iš šalių neatvyksta į nagrinėjimą arba nepateikia dokumentinių įrodymų, – arbitražinis teismas gali tęsti nagrinėjimą ir priimti sprendimą remdamasis turimais įrodymais.

2. Nutraukus bylos nagrinėjimą šio straipsnio pirmosios dalies 1 ir 3 punktuose nurodytais pagrindais, ieškovas gali pakartotinai kreiptis į arbitražą dėl ginčo išsprendimo, jeigu šalių susitarimas nenumato ko kita.

29 straipsnis. Arbitražinio teismo paskirtas ekspertas

1. Jeigu šalys nesusitaria kitaip, arbitražinis teismas gali:

1) paskirti vieną ar kelis ekspertus, kad pateiktų išvadas konkrečiais arbitražinio teismo iškeltais klausimais;

2) pareikalauti, kad šalis pateiktų ekspertui bet kokią su byla susijusią informaciją, pristatytų arba sudarytų sąlygas apžiūrėti su byla susijusius dokumentus, prekes ar kitą turtą.

2. Jei nėra kitokio šalių susitarimo ir kuri nors šalis reikalauja arba arbitražinis teismas taip nusprendžia, posėdyje privalo dalyvauti pats ekspertas ir žodžiu ar raštu pateikti savo išvadas bei atsakyti į šalių jam pateiktus klausimus. Kartu į posėdį šalys gali pasikviesti savo liudytojus bei ekspertus, kad jie duotų parodymus ginčijamais klausimais.

30 straipsnis. Teismo parama įrodymams gauti

Arbitražinis teismas arba šalis, arbitražinio teismo paskatinta, turi teisę kreiptis į arbitražinio teismo vietos apylinkės teismą ir prašyti padėti gauti įrodymus. Teismas, remdamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksu, prašymą turi įvykdyti.

VI SKYRIUS

SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS IR NAGRINĖJIMO NUTRAUKIMAS

31 straipsnis. Materialinė teisė, taikoma sprendžiant ginčus

1. Arbitražinis teismas nagrinėja ir sprendžia ginčus remdamasis šalių tarpusavio susitarimu pasirinktais įstatymais (teisės normomis). Bet koks nurodymas į teisę ar kurios nors valstybės teisės sistemą, jeigu šalių susitarimu nenustatyta kitaip, turi būti traktuojamas kaip tiesioginė nuoroda į tos valstybės materialinę teisę, o ne į jos kolizines normas.

2. Jei nėra konkretaus šalių nurodymo, tarptautinio komercinio arbitražo atvejais arbitražinis teismas taiko teisę, nustatytą kolizinių teisės normų, kurios taikytinos konkrečiam ginčui spręsti. Nacionalinis komercinis arbitražas tokiu atveju taiko Lietuvos Respublikos teisę.

3. Principais ex aequo et bono (pagal teisingumą) arba amiable compositeur (draugiško tarpininkavimo) arbitražinis teismas vadovaujasi tik tada, kai šalys tiesiogiai įgalioja jį tai daryti.

4. Visais atvejais arbitražinis teismas priima sprendimą atsižvelgdamas į sutarties sąlygas ir prekybos papročius, taikytinus konkrečiam sandoriui.

32 straipsnis. Arbitražinio teismo sprendimas

Kai ginčą nagrinėja trys ar daugiau arbitrų, arbitražinio teismo sprendimas priimamas, jeigu šalys nesusitarė kitaip, arbitrų balsų dauguma. Procedūrinius arbitražinio nagrinėjimo klausimus gali spręsti arbitražiniam teismui pirmininkaujantis arbitras, jeigu jį tam įgalioja šalys arba visi kiti šio teismo arbitrai.

33 straipsnis. Taikos sutartis

1. Jeigu arbitražinio teismo nagrinėjimo metu šalys taikiai sureguliuoja ginčą, arbitražinis teismas nagrinėjimą nutraukia. Jei arbitražinis teismas pritaria, šalių prašymu taikus ginčo sureguliojimas įforminamas arbitražiniu sprendimu, patvirtinant šalių sudarytą taikos sutartį.

Arbitražinis teismas gali atsisakyti tvirtinti taikos sutartį, jeigu ji prieštarauja šalių pasirinktos ar taikomos teisės sistemos materialinės teisės normoms, nustatančioms sandorių galiojimą.

2. Sprendimas, priimtas šalių sutartomis sąlygomis, turi atitikti šio įstatymo 34 straipsnio nuostatas ir jame turi būti nurodyta, kad tai yra arbitražinio teismo sprendimas. Šis sprendimas turi tokią pat galią ir privalomas vykdyti kaip ir bet koks kitas arbitražinio teismo sprendimas, priimtas išsprendus ginčą iš esmės.

34 straipsnis. Arbitražinio teismo sprendimo forma ir turinys

1. Arbitražinio teismo sprendimas turi būti įforminamas raštu ir jį turi pasirašyti arbitras arba arbitrai. Jei bylą nagrinėja trys ar daugiau arbitrų, sprendimui pasirašyti pakanka šių bylą nagrinėjusių arbitrų daugumos, nurodant kitų arbitrų nepasirašymo priežastis. Arbitras arba arbitrai, atsisakę pasirašyti sprendimą, turi teisę raštu išdėstyti savo atskirąją nuomonę, ir ji pridedama prie sprendimo.

2. Arbitražiniame sprendime turi būti nurodyti motyvai, kuriais remiantis jis priimtas, išskyrus atvejus, kai šalys susitaria, kad motyvacija nebūtina, arba arbitražinio teismo sprendimas yra priimtas šalių sutartomis sąlygomis pagal šio įstatymo 33 straipsnį. Sprendime nurodoma, ar ieškiny tenkinamas, ar atmetamas, taip pat arbitražinės rinkliavos suma, bylos nagrinėjimo išlaidos bei jų paskirstymas tarp ginčo šalių.

3. Arbitražiniame sprendime turi būti nurodyta jo priėmimo data ir vieta pagal šio įstatymo 23 straipsnio pirmojoje dalyje nustatytą tvarką. Laikoma, kad arbitražinis sprendimas priimtas toje vietoje, kuri nurodyta sprendime. Sprendime taip pat būtina nurodyti arbitro ar arbitrų pavardes, ginčo šalis, jų gyvenamąją vietą ar buveinę, šalių atstovus.

4. Kiekvienai iš šalių turi būti įteiktas sprendimo nuorašas, arbitrų pasirašytas pagal šio straipsnio pirmosios dalies reikalavimus.

35 straipsnis. Arbitražinio nagrinėjimo baigimas ar nutraukimas

1. Arbitražinis nagrinėjimas baigiamas, kai yra priimamas galutinis arbitražinio teismo sprendimas arba nagrinėjimas nutraukiamas remiantis šio straipsnio antrojoje dalyje nustatytais pagrindais.

2. Arbitražinis teismas priima nutartį dėl arbitražinio nagrinėjimo nutraukimo, kai:

- 1) ieškovas atsisako savo reikalavimu, jei atsakovas tam neprieštarauja; arba
- 2) šalys susitaria nagrinėjimą nutraukti; arba
- 3) arbitražinis teismas nusprendžia, kad tolesnis nagrinėjimas dėl kokių nors priežasčių tampa nereikalingas arba neįmanomas. Išnykus aplinkybėms, dėl kurių nagrinėjimas buvo nutrauktas remiantis šiuo punktu, šalis gali pakartotinai kreiptis į arbitražą dėl ginčo išsprendimo.

3. Arbitražinio teismo įgaliojimai pasibaigia nutraukus arbitražinį nagrinėjimą, išskyrus šio įstatymo 36 straipsnyje ir 37 straipsnio septintojoje dalyje numatytus atvejus.

36 straipsnis. Arbitražinio teismo sprendimo tikslinimas, aiškinimas ir papildomas sprendimas

1. Per 30 dienų po sprendimo gavimo, jeigu šalių susitarimu nenustatytas kitoks terminas:

- 1) bet kuri šalis, pranešusi kitai šaliai, gali prašyti arbitražinį teismą ištaisyti rašybos ar aritmetines klaidas;

- 2) kiekviena iš šalių, pranešusi kitai šaliai, gali prašyti arbitražinį teismą išaiškinti arbitražinio teismo sprendimą arba kurią nors jo dalį ar punktą.

2. Jeigu arbitražinis teismas prašymą laiko pagrįstu, jis turi padaryti reikiamą pataisą arba pateikti išaiškinimą per 30 dienų nuo prašymo gavimo. Toks išaiškinimas laikomas sudėtine arbitražinio sprendimo dalimi.

3. Per 30 dienų po sprendimo priėmimo arbitražinis teismas gali savo iniciatyva ištaisyti klaidas, nurodytas šio straipsnio pirmosios dalies 1 punkte.

4. Jeigu šalys nesusitaria kitaip, bet kuri iš jų, pranešusi kitai šaliai, per 30 dienų po arbitražinio sprendimo gavimo gali prašyti arbitražinį teismą priimti papildomą sprendimą dėl

reikalavimų, kurie buvo pareikšti arbitražinio nagrinėjimo metu, tačiau neatsispindi priimtame sprendime. Jeigu arbitražinis teismas pripažįsta prašymą pagrįstu, jis per 60 dienų turi išnagrinėti šiuos reikalavimus ir priimti dėl jų papildomą sprendimą.

5. Prireikus arbitražinis teismas gali pratęsti terminą, per kurį jis turi ištaisyti klaidas, pateikti išaiškinimą ar priimti papildomą sprendimą pagal šio straipsnio pirmosios, antrosios ar ketvirtosios dalių nuostatas.

6. Taisant klaidas, aiškinant priimtą ar priimant papildomą arbitražinio teismo sprendimą, turi būti taikomos šio įstatymo 34 straipsnio nuostatos.

7. Aiškinant ar taisant arbitražinio teismo sprendimą, negali būti keičiama jo esmė.

VII SKYRIUS

ARBITRAŽINIO TEISMO SPRENDIMO APSKUNDIMAS

37 straipsnis. Arbitražinio teismo sprendimo apskundimo pagrindai ir tvarka

1. Arbitražinio teismo sprendimas gali būti apskųstas Lietuvos apeliaciniam teismui ir prašoma sprendimą panaikinti šio straipsnio trečiojoje ir penktojoje dalyse išvardytais pagrindais.

2. Lietuvos apeliacinis teismas, priėmęs skundą, gali vienos iš šalių prašymu sustabdyti sprendimo vykdymą.

3. Lietuvos apeliacinis teismas gali panaikinti arbitražinį sprendimą, kai padavusi prašymą šalis pateikia įrodymus, kad:

1) viena iš arbitražinio susitarimo šalių, sudarant 9 straipsnyje nurodytą susitarimą, buvo tam tikru mastu neveiksni arba susitarimas negalioja pagal įstatymus, kuriuos šalys susitarė taikyti, o jei tokios nuorodos nėra, – pagal tos šalies, kur buvo priimtas arbitražinio teismo sprendimas, įstatymus; arba

2) šalis nebuvo tinkamai informuota apie arbitro paskyrimą ar arbitražinį nagrinėjimą arba dėl kitų svarbių priežasčių ji negalėjo pateikti arbitražiniam teismui savo paaiškinimų; arba

3) sprendimas priimtas dėl ginčo, nenumatyto arbitražiniame susitarime ar neatitinkančio jo sąlygų, arba tame sprendime yra nuostatų klausimais, kurių neapima arbitražinis susitarimas; arba

4) arbitražinio teismo sudėtis arba arbitražinio nagrinėjimo procedūra neatitiko šalių susitarimo, jei susitarimas neprieštaravo šio įstatymo nuostatoms, nuo kurių šalys negalėjo nukrypti, arba jei tokio susitarimo nėra, arbitražinio teismo sudėtis ar arbitražinio nagrinėjimo procedūra neatitiko šio įstatymo reikalavimų.

4. Jei arbitražinio teismo sprendimo dalys klausimais, kuriuos apima arbitražinis susitarimas, gali būti atskirtos nuo tų sprendimo dalių ar tų klausimų, kurių jis neapima, tai gali būti panaikintos tik tos arbitražinio teismo sprendimo dalys, kurių nuostatos neatitinka arbitražinio susitarimo sąlygų.

5. Lietuvos apeliacinis teismas naikina arbitražinio teismo sprendimą, jei nustato, kad:

1) ginčo objektas negalėjo būti arbitražinio nagrinėjimo dalykas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus; arba

2) arbitražinio teismo sprendimas prieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymų įtvirtintai viešajai tvarkai.

6. Lietuvos apeliacinis teismas atsisako priimti skundą, jeigu jis paduotas praėjus trims mėnesiams po arbitražinio teismo sprendimo priėmimo, o jeigu skundas paduotas pagal šio įstatymo 36 straipsnį, – nuo tos dienos, kurią arbitražinis teismas priėmė sprendimą dėl prašymo.

7. Lietuvos apeliacinis teismas, gavęs prašymą dėl arbitražinio teismo sprendimo panaikinimo, gali, jeigu to pageidauja ginčo šalis, sustabdyti nustatytam laikui naikinamojo sprendimo priėmimą, kad arbitražinis teismas galėtų atnaujinti nagrinėjimą arba imtis kitų veiksmų, kurie, Apeliacinio teismo nuomone, pašalintų arbitražinio teismo sprendimo naikinimo pagrindą.

38 straipsnis. Arbitražinio teismo sprendimo įsiteisėjimas ir vykdymas

1. Arbitražinio teismo sprendimas įsiteisėja nuo jo priėmimo momento ir šalių turi būti vykdomas.

2. Įsiteisėjus sprendimui, ginčo šalys netenka teisės pareikšti ieškinį dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu.
3. Vienai iš šalių atsisakius vykdyti sprendimą, kita šalis turi teisę kreiptis į arbitražinio teismo vietos apylinkės teismą ir prašyti išduoti vykdomąjį raštą.
4. Apylinkės teismas savo nutartimi gali atsisakyti išduoti vykdomąjį raštą šio įstatymo 40 straipsnyje nustatytais pagrindais.
5. Arbitražinio teismo sprendimai vykdomi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.
6. Teismo nutartis išduoti arba atsisakyti išduoti vykdomąjį raštą gali būti apskūsta Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.
7. Užsienio arbitražo sprendimų pripažinimą ir vykdymą reguliuoja šio įstatymo 39 ir 40 straipsniai.

VIII SKYRIUS

UŽSIENIO ARBITRAŽO SPRENDIMŲ PRIPAŽINIMAS IR VYKDYMAS

39 straipsnis. Užsienio arbitražinio teismo sprendimo pripažinimas ir vykdymas

1. Arbitražinio teismo sprendimas, priimtas bet kurioje valstybėje – Niujorko 1958 m. konvencijos „Dėl užsienio arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo“ dalyvėje, Lietuvos Respublikoje yra pripažįstamas ir vykdomas pagal šio straipsnio bei 40 straipsnio ir minėtos Niujorko konvencijos nuostatas.
2. Šalis, prašanti pripažinti ir įvykdyti užsienio arbitražinio teismo sprendimą, turi pateikti Lietuvos apeliaciniam teismui nustatyta tvarka patvirtintą to sprendimo originalą arba jo nuorašą, taip pat 9 straipsnyje nurodytą autentišką arbitražinį susitarimą arba tinkamai patvirtintą jo nuorašą. Jeigu arbitražinio teismo sprendimas ar arbitražinis susitarimas surašyti ne oficialia valstybės kalba, tai besikreipiančioji šalis turi pateikti tinkamai patvirtintą tų dokumentų vertimą į lietuvių kalbą.
3. Pripažinti užsienio arbitražinio teismo sprendimai Lietuvoje vykdomi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

40 straipsnis. Atsisakymo pripažinti ar vykdyti arbitražinio teismo sprendimą pagrindai

1. Pripažinti ar vykdyti arbitražinio teismo sprendimą, nepaisant to, kurioje valstybėje jis buvo priimtas, Lietuvos Respublikoje gali būti atsisakyta Niujorko 1958 m. konvencijos 5 straipsnyje numatytais pagrindais, kai ginčo šalis, prieš kurią sprendimas nukreiptas, pateikia įrodymus, kad:
 - 1) šio įstatymo 9 straipsnyje (Niujorko konvencijos 2 straipsnyje) nurodyto susitarimo šalys pagal joms taikomą įstatymą buvo tam tikru mastu neveiksnios arba šis susitarimas negalioja pagal taikomąjį įstatymą, kurį ginčo šalys numatė savo sutartyje, o jei tokio nurodymo nėra, – pagal tos šalies, kur buvo priimtas arbitražinio teismo sprendimas, įstatymus; arba
 - 2) šaliai, prieš kurią padarytas sprendimas, nebuvo reikiamai pranešta apie arbitro paskyrimą ar apie arbitražinio teismo nagrinėjimą arba dėl kitų priežasčių ši šalis negalėjo pateikti savo paaiškinimų; arba
 - 3) arbitražinio teismo sprendimas buvo priimtas dėl ginčo, kurio nenumato arbitražinis susitarimas arba neapima arbitražinio susitarimo ar arbitražinės išlygos sutartyje sąlygos, arba tame sprendime yra nuostatų tokiais klausimais, kurių neapima arbitražinis susitarimas ar arbitražinė išlyga sutartyje. Jeigu nuostatos tais klausimais, kuriuos apima arbitražinis susitarimas ar išlyga, gali būti atskirtos nuo tų, kurių neapima šis susitarimas ar išlyga, tai ta arbitražo sprendimo dalis, kurioje yra nuostatos arbitražinio susitarimo ar arbitražinės išlygos apimamais klausimais, gali būti pripažįstama ir vykdoma; arba
 - 4) arbitražinio teismo sudėtis ar arbitražo procesas neatitiko šalių susitarimo arba jei tokio susitarimo nėra, – tos valstybės, kurioje vyko arbitražas, įstatymų; arba

5) sprendimas šalims dar nebuvo galutinis arba jo vykdymą panaikino ar sustabdė tos šalies, kurioje jis buvo priimtas, arba tos šalies, kurios įstatymai taikomi, kompetentinga valdžios institucija.

2. Arbitražinio teismo sprendimą pripažinti ir vykdyti atsisakoma, jei Lietuvos apeliacinis teismas pripažįsta, kad:

1) ginčo objektas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus negali būti arbitražinio nagrinėjimo dalykas; arba

2) to sprendimo pripažinimas ir vykdymas prieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymų įtvirtintai viešajai tvarkai.

3. Jeigu šio straipsnio pirmosios dalies 5 punkte nurodytai kompetentingai valdžios institucijai yra pateiktas prašymas panaikinti ar sustabdyti arbitražo sprendimo vykdymą, Lietuvos apeliacinis teismas gali atidėti klausimo dėl šio sprendimo pripažinimo ir vykdymo nagrinėjimą, taip pat prašančiosios šalies pageidavimu įpareigoti antrąją šalį sumokėti reikiamą piniginių užstatą sprendimo įvykdymui užtikrinti ar taikyti kitokias sprendimo įvykdymo užtikrinimo priemones.

4. Lietuvos apeliacinio teismo nutartį pripažinti ir vykdyti užsienio arbitražinio teismo sprendimą arba nutartį, kuria atsisakyta jį pripažinti ir vykdyti, galima apskųsti Lietuvos Aukščiausiajam Teismui Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

IX SKYRIUS IKIARBITRAŽINIS TARPININKAVIMAS

41 straipsnis. Ikiarbitražinio tarpininkavimo prielaidos

Šalys, pageidaujančios sureguliuoti ginčą be teismo ar arbitražo, gali susitarusios tarpusavyje kreiptis į komercinį arbitražą dėl ikiarbitražinio tarpininkavimo.

42 straipsnis. Ikiarbitražinio tarpininkavimo procedūros pagrindai

Ikiarbitražinis tarpininkavimas komerciniame arbitraže gali būti atliekamas vadovaujantis UNCITRAL Taikinimo procedūros taisyklėmis, savu ikiarbitražinio tarpininkavimo reglamentu, vienos arba abiejų ginčo šalių tam kartui parengtomis bei tarpusavyje suderintomis taisyklėmis arba bet koku kitu ginčų sprendimo tvarką reglamentuojančiu ir abiem šalims priimtinu aktu.

43 straipsnis. Tarpininkavimo sprendimų vykdymas

Tarpininkavimo sprendimai, priimti norint sureguliuoti ginčą ikiarbitražinio tarpininkavimo būdu, gali būti įgyvendinti tik šalių gera valia.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

REPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-210](#), 2001-03-13, Žin., 2001, Nr. 28-894 (2001-03-30), i. k. 1011010ISTA00IX-210

Lietuvos Respublikos komercinio arbitražo įstatymo 11 straipsnio papildymo įstatymas